

AKTUALITA

Nová prospekčná indícia volfrámovej mineralizácie v Malých Karpatoch (Jablonové, okr. Bratislava-vidiek)

STANISLAV POLÁK, PETER HANAS

Новые перспективные индиии вольфрамовой минерализации в Малых Карпатах (Яблонове, район Братислава-окрестность)

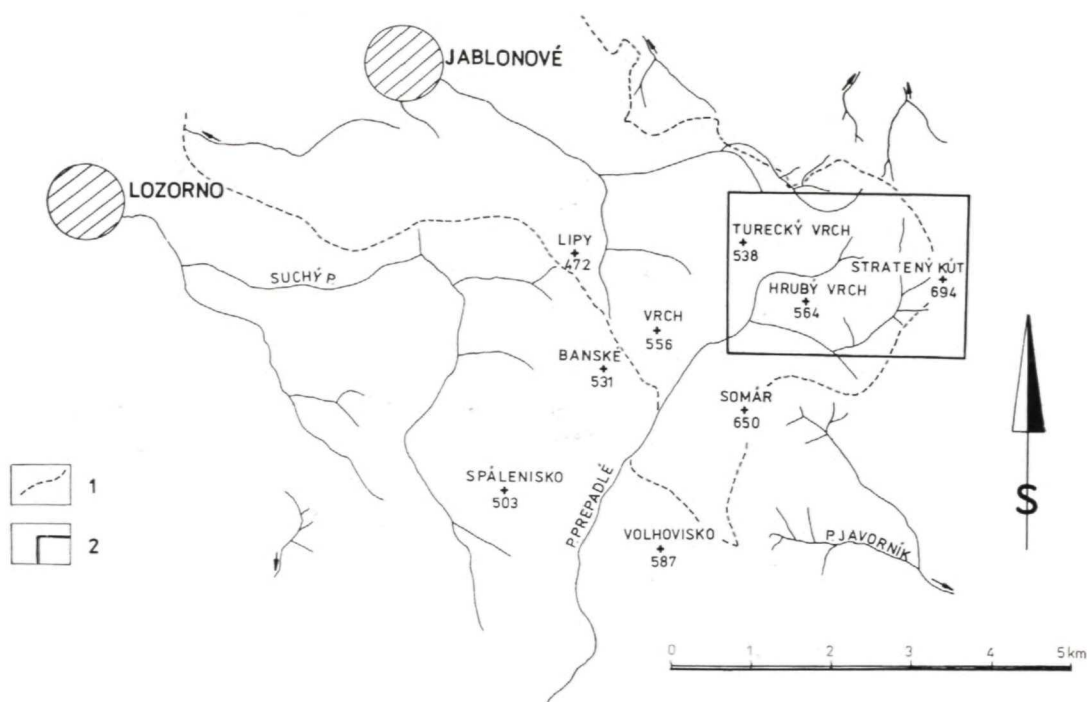
Во верхнем течении речки Препадле, на территории деревни Яблонове в шлихах местами было установлено повышенное содержание шеелита в ассоциации с остальными тяжелыми минералами, тут распространённых рул и амфиблитовых кристаллических пород. Повышенное содержание вольфрама замечается и в анализах мелкозернистых осадках гидросети. Притом не должен быть один и тотже источник минерализации. Предлагается более детальное геохимическое изучение этого района.

New prospective indice of tungsten mineralization in the Little Carpathians (Jablonové village, Bratislava district)

During a panning prospection campaing in the headwaters of the Prepadlé brook in the surroundings of Jablonové village, conspicuously higher scheelite contents have been found in association with common heavy mineral assemblages of this gneissic and amphibolitic terrane. The higher tungsten content is here signalized even by analytical results from the fine fraction of stream sediments although the source of both anomalies needs not be the same. A further geochemical investigation is proposed.

Regionálne šlichovanie celých Malých Karpát, ktoré sme vykonali, opätovne potvrdilo indicie nevýraznej až slabšej scheelitovej mineralizácie, známej z tejto oblasti už dávnejšie. Jednoznačne sa zároveň ukázalo, že isté relatívne zvýšenie a koncentrácia šlichových indícií je najmä v oblasti kryštalinika medzi obcou Limbach a Pezinok (na juhovýchodnej strane horstva) a Pernekom a Jablonovým (na opačnej strane). Iba ojedinele sa našli drobné centrá aj v oblasti vystupovania bratislavskej a modranskej žuly, ale tým praktický indikačný význam nepripisujeme. Súčasne možno konštatovať, že zvýšený obsah scheelitu jasne nekoreluje

s obsahom iných charakteristických minerálov šlichov, aj keď v jednom prípade (Limbach — Pezinok, Slnčné údolie) by bolo možno pripustiť istú spojitost s výskytmi zlatínok v šlichoch. Ale podľa našej interpretácie ide o negenetickú, náhodnú asociáciu, dokumentujúcu azda iba výskyt obidvoch týchto mineralizácií v tomže denudačnom území. Podobne tu nevidno ani súvislost s pezinským Sb-As-Au zrudnením, v ktorom sa sice eviduje istý zvýšený obsah W v niektorých rudných štruktúrach (napr. Zlatá žila, až 75 g. g.⁻⁶), ale aj v laterálnych horninách mimo zrudnenia (napr. niektoré ruly až 55 g. g.⁻⁶ W).

Obr. 1. Jablonové — Turecký vrch, prognózný terén scheelitovej mineralizácie. 1 — katastrálne hranice obcí, 2 — detailný terén znázornený na obr. 2 a 3

Fig. 1. Jablonové village, Turecký vrch area, prospection terrane of scheelite mineralization. 1 — cadastral boundary, 2 — detailed sketch in Fig. 2

Prekvapujúca je situácia v teréne medzi nepomenovanými hornými prítokmi potoka Prepadlé na JV od kóty Turecký vrch (518 m) na území obce Jablonové (obr. 1), kde obsah scheelitu v šličoch dosiahol v jednom prípade až 25 ‰ a zvýšený obsah W signalizujú aj výsledky rozborov jemných náplavov potočnej siete (obr. 2 a 3); ale doteraz nie je jasné, či pôvod W v obidvoch druhoch vzoriek možno odvodzovať od rovnakej mineralizácie, príp. z rovnakých minerálov.

Zloženie na scheelit najbohatších šličov v prognóznom území v dôsledku pester skladby tunajších kryštalínických hornín (ruly, rozličné amfibolity, aktinolitické a čierne bridlice), žúl (prevažne dvojsľudných) a styku s obalovým mezozoikom kolíše v pomerne širokom rozmedzí. Orientčne možno uviesť toto zloženie: do 50 ‰ šliču: granáty; do 25 ‰ šliču: scheelit a ojedinele aj minerály nižších skupín; do 500 zrn: amfi-

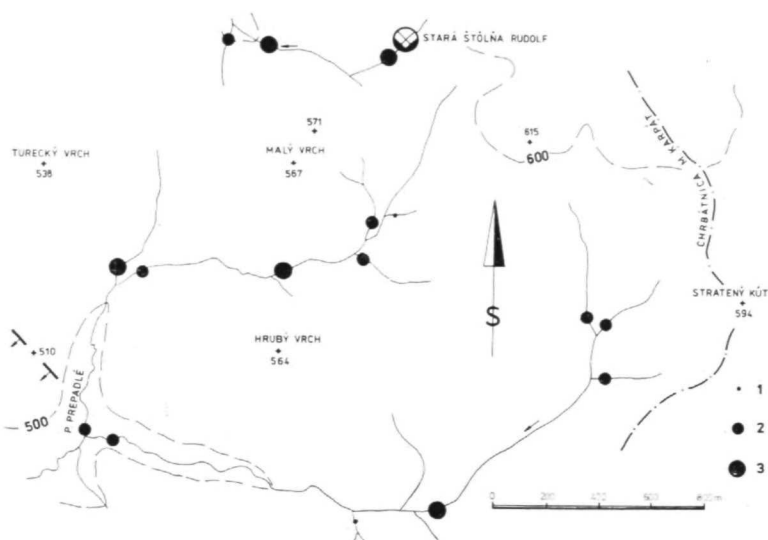
bol, baryt, limonit, epidot—zoisit, ilmenit, staurolit; do 100 zrn: hematit, magnetit, turmalin, leukoxén; ojedinelé zrná: rumelka.

Prevažne teda ide o asociáciu ťažkých minerálov z tunajších rúl a v menšej miere aj z ostatných hornín. Protiprúdový pokles scheelitu v šličoch pravdepodobne signalizuje klesajúci stupeň prirodzenej dezintegrácie hornín a rekoncentrácie minerálnych zrn v potočných náplavoch. V takom prípade nemožno vylúčiť, že práve v miestach s najvyšším obsahom scheelitu v šliču tunajšieho alúvia je také nápadné obohatenie, že nezodpovedá pomeru ťažkých minerálov in situ v okolitých horninách. Na druhej strane zvýšený obsah scheelitu sa eviduje až po ponor potoka Prepadlé vo vzdialenosti asi 2,5 km od najbohatšieho šliču.

Primárnu W mineralizáciu predpokladáme niekde v rulovom komplexe na juhovýchodných svahoch rozvodia potočnej siete severne od kóty Turecký vrch a Stratenský kút

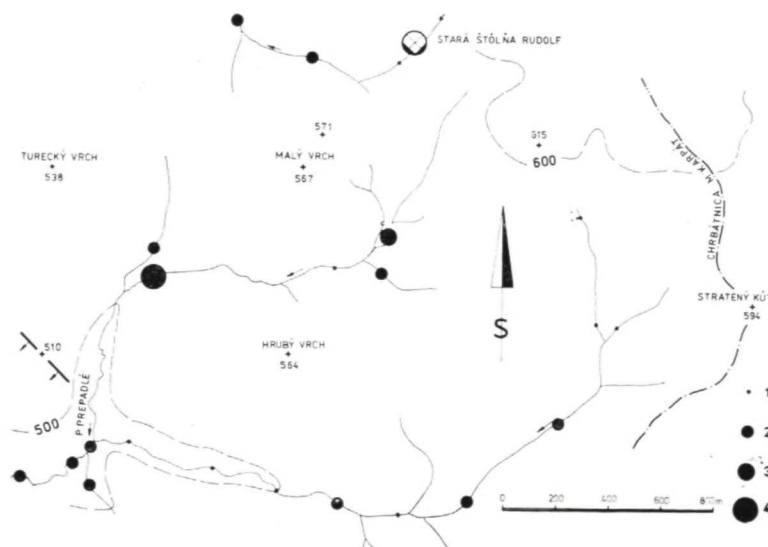
Obr. 2. Jablonové — Turecký vrch, výsledky šlichového prieskumu. Obsah scheelitu v šlichoch (prepočet na cca 2 g šlichu). 1 — do 10 zrn, 2 — 11 až 100 zrn, 3 — 101 až 500 zrn, 4 — nad 500 zrn

Fig. 2. Jablonové village, Turecký vrch area, result of panning prospection, scheelite content in samples (values indicate the number of grains normalized to cca 2 g of the sample). 1 — up to 10, 2 — 11–100, 3 — 101–500, 4 — over 500

Obr. 3. Jablonové — Turecký vrch, výsledky rozborov jemných náplavov hydrosiete. Obsah W v SPD stupňoch: 1 — do 1 SPD, 2 — 2 až 3 SPD, 3 — nad 3 SPD

Fig. 3. Jablonové village, Turecký vrch area, analytical results from the fine fraction of stream sediments. W content in relative numbers (SPD). 1 — up to 1, 2 — 2 to 3, 3 — over 3

(obr. 1), teda južne od starého banského pyritového a antimonitového zrudnenia označovaného ako Pezinok — Turecký vrch (otvoreného starou štôlnou Rudolf). Táto pozícia nezodpovedá nášmu doterajšiemu predpokladu, že sa scheelitová mineralizácia v Malých Karpatoch viaže hlavne na drobné skarnové hniezda v polohách amfibolitu

(kde sme aj po prvý raz zistili scheelit in situ).

Prospekčná indícia W mineralizácie Jablonové — Turecký vrch si nesporne zaslúži detailnejšie preverenie, aj keď leží v priestore s istými obmedzeniami v prieskumnej činnosti (pravdepodobne aj preto nebola doteraz objavená).

Geologický prieskum
Bratislava